

Thing med længere Udtalelser i saa Henseende, men skal slutte med en varm Anbefaling for, at dette Lovforslag maa komme til at gaa hurtigt og roligt gennem Thinget, idet det jo angaar en Sag, der har overordentlig Betydning for Livet og Sundheden hos det sammensatte Samfund, som udgjøres af en stor Vys Befolkning.

Scharling: Heller ikke jeg skal komme tilbage til de Enkeltheder, som ifjor bleve berørte ved dette Lovforslags 1ste Behandling. Jeg ønsker kun at berøre et enkelt særligt Punkt, som hidtil ikke er berørt, og som jeg tror ved Behandlingen af denne Lov kunde fortjene nogen Opmærksomhed. Det er, om der ikke skulde kunne gøres Noget for at bevare de saakaldte Villakvarterer, hvoraf der jo ogsaa findes nogle paa Kjøbenhavns Grund, fra den Udelæggelse, som truer dem ved, at enkelte Ciere i saadanne Kvarterer opføre store Bygninger, der slet ikke passe ind i Villapartiets Plan og derved efterhaanden ødelægge det hele Kvarter for de andre Beboere. Det er nu klart, at hvor de paagældende Grunde ere fuldstændig fri Eiendom, vil der ikke let kunne gøres Noget derimod; men paa mange Steder ere jo større Grundstykker udstykkede til Villaeer saaledes, at der paa hver Grund er lagt en Forpligtelse til, at den paagældende Besidder ikke maa opføre Bygninger af mere end en vis Størrelse. Denne Forpligtelse har imidlertid ofte den Mangel, at den paa et senere Stadium og navnlig, naar det for den, der først har foretaget Udstykkningen og solgt Grunden, ikke mere har Interesse, eller han ikke er tilstede, ikke kan gøres gjældende af Nogen, fordi det er tvivlsomt, om de Andre, der have kjøbt Grunden paa lignende Betingelser, ere berettigede til at forhindre saadanne Byggeforetagender, ved hvilke hele Byggeplanen for det paagældende Kvarter bliver ødelagt. Det forekommer mig derfor, at det vilde være meget ønskeligt, om man i Loven kunde faae optaget en Bestemmelse om, at hvor der er blevet lagt en Indskrænkning af den her omhandlede Art paa Byggegrunde, bliver det det Offentliges Sag at paase, at den ikke tilfidesættes, medmindre de omboende Ciere, af Hensyn til hvem Forpligtelsen er bleven lagt paa Grunden, dertil give deres Samtykke. Da jo ingen Nybygning kan opføres, uden at Sagen har været for Bygningskommissionen, vil det formentlig være rigtigst at paalægge denne Kommission at paase, at under de omhandlede Forhold ingen Bebyggelse, der strider mod Byggeforpligtelsen, bliver foretagen uden dertil givet Samtykke af dem, for hvis Styld Indskrænkningen er bleven paalagt Grunden. Jeg tillader mig at henstille dette Spørgsmaal til nærmere Overveelse saavel for den høitærede Justitsminister som for det ærede Udvalg, der formentlig vil komme til at behandle denne Lov. Ogsaa jeg slutter mig til de Ønsker, der bleve

fremsatte af min ærede Sidemand (Lvermoes) om, at det maatte blive muligt i denne Samling at føre denne Lov igjennem til Krods for de næste Døgn, der ere blevene givne med Hensyn til Udbyttet af denne Rigsdagssamling; thi hvert Aar, der gaar hen, inden denne Lov kommer igjennem, vil sætte lidet heldige Spor i Kjøbenhavns Bebyggelse. Der synes mig ogsaa, dels ved at der er fremkommet, dels ved at der vil fremkomme forskjellige private Lovforslag, at være Tegn paa, at der dog i den parlamentariske Drift skal tilveiebringes en lille fredlyst Dase, og jeg vil da haabe, at denne Lov vil kunne være saa heldig at finde et venligt Aflyt der.

O. Christensen: Jeg har den Fornøjelse idag at være enig med de to ærede foregaaende Talere i, at det er fuldkommen rigtigst ikke at komme ind paa denne Sags Realitet videre end i de store Træk. Jeg tror ogsaa, at det ved den Behandling, Lovforslaget fik ifjor, har viist sig, at det Grundlag, som der er fremkommet, i det Hele taget er meget brugbart, om der end naturligvis paa mange Steder kan være Et og Andet at erindre derimod. Jeg skal først tillade mig at fremkomme med nogle supplerende Bemærkninger til, hvad den ærede sidste Taler fremkom med. Jeg skal da sige, at jeg er enig med ham i, at det er meget beklageligt, at naar En eller Anden udstykker et større Komplex med derpaa hvilende Servituter, disse ikke opretholdes, naar der er gaaet nogle Aar. Men jeg tror, at vi kunne tage et andet Punkt med i Betragtning. Jeg tror, det kunde lade sig gjøre, uden at træde nogen Andenmands Ret for nær, at give en vis Begunstigelse paa den ene eller anden Maade til dem, som fra Dato paa indenbys Grund ville bygge Beboelsesleiligheder, som ere under det Høidemaal, som Loven nu tillader. Det er jo indlysende, at i det Dieblit, der bygges et Bygningskomplex med fem Etager og Kvist, ville de hygieiniske Forhold naturligvis være slettere end ved et Bygningskomplex med Bygninger, der kun have første og anden Sal. Jeg tror derfor, at det kunde være ønskeligt, at man satte en vis Præmie paa dem, som kun byggede f. Ex. anden Sal. Jeg veed ikke, hvorledes det bedst kunde ordnes, men jeg har dog tænkt mig, at man ved et saadant Bygningskomplex kunde tillade mindre Gaardsrum end ellers. Jeg tror, at hvad det ubebyggede Rum angaar, er det hovedsagelig fastsat, for at Luften kan have et frit Spillerum ind imellem Bygningerne i den indvendige Side af Gaardsrummet; men det gjør da naturligvis meget betydelig Forskjel, om Bygningen er 30 eller over 40 Alen. Jeg vil nu vende mig til en Side af Sagen, som ikke ifjor drøftedes videre, og det er Spørgsmaalet om, hvorledes Forholdet bør være i Kjøbenhavn med de forskjellige Autoriteter med Hensyn